

EMEKLİLERİ EMEKLETMEMEK: ALTERNATİF EKONOMİK ÇÖZÜMLER

Blog Yazısı Künyesi: Kızıl, C. (2010). "Emeklileri Emekletmemek: Alternatif Ekonomik Çözümler", Düşüncelububu, 30 Ekim 2010 Cumartesi Tarihli Blog Yazısı, <http://www.dusuncekulubu.com/emeklileri-emekletmemek-alternatif-ekonomik-cozumler/>

Citation: Kızıl, C. (2010). "Emeklileri Emekletmemek: Alternatif Ekonomik Çözümler" ("No Crawling for the Retired: Alternative Economic Solutions"), Düşüncelububu, October 30, 2010, Saturday, <http://www.dusuncekulubu.com/emeklileri-emekletmemek-alternatif-ekonomik-cozumler/>

Türkiye'deki emeklilere hatırlanacağı üzere gelecek yıl için 81-90 TL arasında zam yapıldığı ilan edilmişti. Küresel ekonomik konjonktürle birlikte diğer ülkelerdeki emeklilik sistemlerinin uzun süredir verdiği S.O.S. günümüzde daha da hissedilir olmuştur. Özellikle Avrupa ülkelerinde emekli yaşlı nüfusun giderek artması ve son ekonomik krizin getirdiği yük, negatif bir sinerji yaratmaya devam etmektedir.

Bununla birlikte, ülkemizdeki emekli vatandaşların refah seviyelerinin artırılabilmesi için alternatif ekonomik çözümler üzerinde düşünmek şarttır. Bir başka ifadeyle, Türkiye'deki emeklileri emekletmemek için neler yapılabilir? Bu sorunun cevabı aranmalıdır. Aslında basit bir mantıkla düşünersek, denklemin bir tarafı arttırılamıyorsa, diğer tarafını azaltma hususuna konsantre olunabilir. O halde emekli maaşlarını daha fazla yükseltme yoluyla ilgili kişilerin gelir dilimleri genişletilemiyorsa, maliyetlerini kısımaya odaklanılmalıdır.

Örnek vermek gerekirse, toplu taşıma araçlarından emeklilerin ücret ödemediği yararlanması sağlanabilir. Benzer şekilde, yaşam boyu eğitim felsefesi kapsamında emekli vatandaşlara spesifik eğitim programları bedavaya sunulabilir. Ayrıca, emekli fertlerin çocukları için üniversite harç ücretleri daha düşük veya bedava olarak belirlenebilir. Türkiye'deki burs olanaklarının gelişmiş ülkelerle karşılaştırıldığında çok daha dar bir yelpazeye yayılmış olması göz önüne alındığında, belirtilen hamle oldukça yerinde olacaktır. Her üç örnekte de, devletin ek masraflara katlanmadan emeklilerin ve ailelerinin yaşam standardını yukarı çekmesi söz konusudur. Zira, emekliler bu sayede ulaşım ve eğitim için yapacakları harcamaları farklı şekillerde değerlendirme imkanına kavuşmaktadır. Otobüs, metrobüs, metro, vapur ve motor emekliler olsun yada olmasın zaten işlemekte ve kullanılmaktadır. Vurgulanan eğitim programlarında ve üniversitelerde de emekliler ile çocukları olmasa dahi çeşitli öğrenciler bulunmakta, eğitim verilmektedir. Dolayısıyla, emekliler ile çocuklarının bu hizmetlere monte edilmesi ve açıklanan avantajlara sahip olması gider doğurmamaktadır. Önerilenlerin haricinde bir başka alternatif ekonomik çözüm de, emeklileri istifade edebilecekleri düşük kirali konutlara yerleştirmek olabilir. Zira, ülkemizde şahsi konuta sahip olmayan emeklilerin sayısı hiç de küçümsenecek düzeyde değildir.

Şüphesiz, birçok alternatif ekonomik çözüm geliştirilerek verimli planlar ortaya konulabilir. Emekli vatandaşlarımızı temsil eden kitle detaylı bir şekilde incelendiğinde, en temel ihtiyaç ve gereksinimleri belirlendiğinde, doğru bir yol haritası elde edilecektir. Bahse konu olan yol haritasına göre pozisyon almak, direksiyonun başına geçmek de çok daha kolay olacaktır.